Berlingske

ANNO. 1749.

Onsdag | 05.06.2024 |

Modi kan fortsætte som Indiens leder – men valget blev en skuffelse

SAMFUND
SIDE 8

Amalie Lyhne: Brug grundlovsdag til at melde dig ind i demokratiet

OPINION
SIDE 21

Akademiraadets leder: Ballade var med til at gøre bustehærværk til et kunstværk

KULTUR
SIDE 14

Han rakte efter stjernerne og fik smæk af vælgerne

Narendra Modi har erklæret sig som vinder af valget i Indien. Men han har fået slemme smæk af vælgerne. Nu øjner hans modstandere en lysere fremtid. Men for udlandet betyder resultatet usikkerhed.

Narendra Modi har mediteret i 45 timer, kaldt sig selv »Guds udvalgte« og har forestået indvielsen af et enormt og kontroversielt hindutempel for at vinde vælgernes gunst. Alligevel går hans parti tilbage. Så hvad er årsagen? Foto: Noah Seelam/AFP/Ritzau Scanpix

Fire unge universitetsstuderende har øjeæblerne klistret til en computerskærm, hvor valgresultaterne tikker ind.

De græmmes ved tanken om fem år mere med Indiens premierminister, Narendra Modi.

De mener, at hans politik er til for de rige, at han har koncentreret magten om sig selv, og at han undertrykker minoriteter, herunder muslimer. En af dem går så langt, som at kalde ham »fascist«.

Men pludselig griner mændene. Stemningen bliver lettere.

For det står klart, at selvom Modi i aftes lokal tid lod sig hylde i BJPs partikontor, har erklæret sig selv som vinder, og på det sociale medie X kalder valget »historisk«, så får han smæk.

Det kan nu få store konsekvenser for Indien, for verden og for Vesten. Efter flere måneders valg, hvor knap en milliard mennesker har stemt, ligger resultat for Indiens valg klar.

Den officielle optælling, samt optællingen fra mediet NDTV viste sent i aftes lokal tid, at Modi og hans hindunationalistiske parti, Bharatiya Janata Party (BJP), igen kan danne regering.

Vælgerne har »velsignet« ham, lød det fra BJPs hovedkontor.

Men det er kun takket være deres regeringskoalition, NDA, at de har flertal, og det er endda snævert.

- NDA får 292 pladser ud af 543 i landets underhus, Lok Sabha, mod 353 pladser ved valget i 2019.
- Selve Modis parti, BJP, går endnu mere tilbage. I 2019 fik de 303 pladser, men i år får de blot 239 pladser.
- Oppositionens koalition, INDIA, får 232 pladser. Heraf går 100 pladser til det største oppositionsparti, Kongrespartiet. Øvrige partier får 19 pladser.

Modis parti får dermed ikke absolut flertal, og Rahul Gandhi, oppositionens leder, gav i går sin analyse:

»Nationen har afvist Modi«.

Og selvom det måske er en lige lovligt frisk bemærkning, så er der måske noget om snakken. For før valget erklærede Modi stolt:

»Denne gang uden tvivl 400 sæder!« med henvisning til håbet om, at regeringskoalitionen ville få to tredjedele af pladserne i underhuset. Det er det antal, der skal til for at kunne lave forfatningsændringer.

Nu har Modi har ramt langt forbi sit eget mål, og det vil lede til selvransagelse hos det ellers så magtfulde regeringsparti, BJP.

For oppositionen rummer Modis nedtur en ny mulighed for samling.

Det står også klart ved samtalen med de fire unge, som blev præsenteret i begyndelsen af denne artikel.

Berlingske møder dem på Indiens mest prestigefyldte universitet, Jawaharlal Nehru University, hvor de alle skriver ph.d.

De har stemt på alt fra kommunistpartierne til Kongrespartiet, men de har det til fælles, at de alle er store modstandere af Modis ideologi. Altså ideen om et stærkt Indien, men først og fremmest for hinduer.

En af dem, Kunal på 26, forklarer, hvad der holder dem sammen:

Frygten for en magtfuld Modi.

Flere eksperter og ngo'er, herunder svenske V-Dem, har allerede advaret om klare »autoritære« tendenser i Indien.

Det er blevet et »valgautokrati«, skriver organisationen, og bag udviklingen står Modi.

Et kanonvalg til Modi ville kun gøre ondt værre, frygtede kritikere. Nu bliver Modi i stedet afhængig af de andre regeringspartier.

Personkulten, han har opdyrket omkring sig selv, risikerer at lide et knæk. Billedet af »den magtfulde mand«, som hans tilhængere elsker, er blevet krøllet i hjørnerne.

Så hvordan kom det så vidt?

Set fra udlandet kan det være svært at få øje på årsagen til Modis tilbagegang.

Nylige data peger på en vækst i BNP på 8,2 procent, mens Modi anses for en stor statsmand, der har skaffet Indien ny anseelse, ikke mindst i Vesten, hvor virksomheder står klar til at rykke til Indien.

Allerede nu har de finansielle markeder reageret negativt på Modis tilbagegang, som risikerer at skabe ustabilitet i Indien, og sker det, kan det også få konsekvenser på omverdenens og Vestens syn på Indien.

Så hvorfor kom tilbagegangen?

To analytikere, som Berlingske har talt med, har hver sine bud.

Den ene, den politiske økonom Parakala Prabhakar, peger på, at der findes 800 millioner mennesker i Indien, som modtager statsstøtte i form af korn, ris og fødevarer.

Mange af disse mennesker mangler job. Ungdomsarbejdsløsheden ligger på 24 procent.

Nok har udenlandske investorer set sig sultne på Indien, men mange mærker det ikke endnu, forklarer Parakala Prabhakar, og han peger på, at Modis uddeling af fødevarer til fattige ikke er det samme som markant jobskabelse.

Den anden analytiker, Mani Shankar Aiyar, som er tidligere topdiplomat og i dag er seniormedlem af Kongrespartiet, peger på, at Modis politik, som dyrker et hindunationalistisk Indien, har sået splittelse i befolkningen.

Han mener, at Modis vision om et Indien, der først og fremmest er for hinduerne, er baseret på en »løgn«, og at modstanden mod Modi har rod i Indiens multikulturelle ophav.

Om det står til troende, eller om det økonomiske aspekt vægter tungest, er svært at sige.

Men for den 44-årige mand Ahmad, som Berlingske falder i snak med i en gyde nær den berømte moské Jama Masjid, er svaret et både-og.

Modis politik har »holdt samfundet kørende«, men løser ikke »de dybe problemer«, siger han. Modis store fokus på hinduisme og religion har skabt »splittelse«.

Ahmad er en presset mand. Han er ikke en del af Indiens boom. Han er i stigende grad en del af en marginaliseret minoritet, og måske er der flere og flere, der har det som ham.

Måske er det her, at forklaringen på Modis tilbagetog skal findes.